

FREDERICIA FOR LIVET SUNDHEDSPOLITIK

FORORD

Sundhed handler både om at lægge liv til årene og lægge år til livene. Derfor sætter Fredericia Kommunes sundhedspolitik *Fredericia for Livet* retningen for, hvordan vi vil skabe flere gode leveår for både børn, unge, voksne og ældre. Målet er, at alle fredericianere skal have mulighed for at leve et godt, sundt og aktivt liv - hele livet.

Vi ønsker med sundhedspolitikken at styrke prioriteringen og arbejdet med både at forebygge sygdom og fremme sundheden for fredericianerne i alle livets faser. Det kræver, at der sættes tidligt ind, investeres langsigtet, og at sundhed tænkes helt bredt. Sundhed handler om at have det godt, både fysisk, mentalt og socialt, og derfor er fredericianernes sundhed også en central forudsætning for at skabe en mere bæredygtig fremtid.

Fredericia for Livet er en fælles platform og løftestang for sundheden i hele kommunen. Fredericianernes sundhed og livsglæde skal løftes på tværs af Byrådet, fagudvalgene, de kommunale fagområder og i et tæt samspil med civilsamfundet og private aktører. Vi skal stå sammen om at styrke sundheden tæt på og sammen med borgerne i hele Fredericia Kommune.

Sundhedspolitikken er derfor også en invitation til alle nuværende og kommende samarbejdspartnere, store som små, om at være med til at løfte sundheden - sammen kan vi nå længere.

Sundhed og livsglæde er noget, som vi alle kan være med til at give til hinanden. Sammen kan vi få *Fredericia for Livet* til at leve.

På vegne af Fredericia Byråd

Steen Wrist, Borgmester

Susanne Eilersen, Formand Sundhedsudvalget

Juni 2021

INDLEDNING

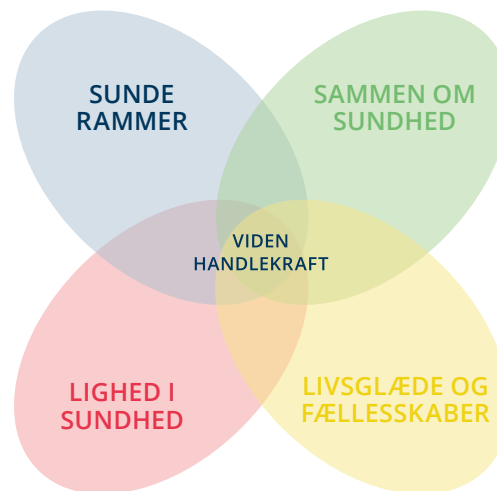
I Fredericia Kommune er der kort afstand mellem by, lokalsamfund og natur, og når dette kombineres med placeringen ved det smukke Lillebælt, så skaber det gode muligheder for et sundt og godt liv for fredericianerne. Grundlaget for vores sundhed og trivsel skabes nemlig der, hvor vi har vores hverdag. Derfor er adgangen til blandt andet grønne- og blå områder, byliv, fritids- og foreningsaktiviteter og sundhedstilbud meget vigtig.

Fredericia for Livet har til formål at sætte retningen for, hvordan vi gennem fire pejlemærker vil skabe et Fredericia, hvor alle har mulighed for et sundt og godt liv. De fire pejlemærker er: Sunde rammer, Sammen om sundhed, Livsglæde og fællesskaber, samt Lighed i sundhed.

Der er en stærk sammenhæng mellem de fire pejlemærker, og de understøtter og styrker hinanden. Pejlemærkerne bygger derudover på to fælles grundsten, viden og handlekraft. Det betyder, at i arbejdet med pejlemærkerne, så vil vi benytte relevant evidens og inspiration, og vi vil have et øje for formidling, kommunikation og synliggørelse. Derudover vil vi styrke fredericianernes evne og vilje til at omsætte viden til handling.

Med *Fredericia for Livet* sætter vi sundheden i front for den bæredygtige udvikling i Fredericia Kommune. Den er en klar kobling til Fredericia for Verdensmålene, Fredericia Kommunes strategi for bæredygtig udvikling, og kommunens medlemskab af WHO's europæiske netværk af sunde byer. Det betyder, at sundhedspolitikken bygger bro mellem bæredygtighed og den brede forståelse af sundhed og trivsel.

SUNDHEDSPOLITIKKEN STÅR PÅ FIRE PEJLEMÆRKER

- **Sunde rammer**
– et godt sted at leve og bo for alle
- **Sammen om sundhed**
– med samarbejde når vi længere
- **Livsglæde og fællesskaber**
– alle skal opleve følelsen af ha'-det-godt-hed
- **Lighed i sundhed**
– alle skal have lige muligheder for et godt liv

SUNDE RAMMER ET GODT STED AT LEVE OG BO FOR ALLE

Byens, lokalområdernes og naturens indretning og muligheder har stor betydning for, hvordan vi lever vores liv og derfor også for vores sundhed. De fysiske rammer har både indvirkning på, hvordan og hvor meget de bliver anvendt, men også for vores motivation og valg. Vi vil derfor skabe rammer, der gør det let og attraktivt at leve sundt og fremmer det gode liv for fredericianere.

VI VIL

Skabe en byudvikling, hvor der er plads til bevægelse, samvær og udfoldelse, og hvor tilgængelighed vægtes højt.

Fremme de blå og grønne områder i hele Fredericia Kommune i forhold til friluftsliv, leg, fællesskaber og fordybelse, og vi vil koble de grønne områder sammen med byens og lokalområdernes liv.

Mindske de største sundhedsudfordringer, så fredericianerne kan opnå flere gode leveår. Derfor vil vi understøtte, at det sunde valg bliver til det lette valg.

Skabe en tobaksfri fremtid, en sund alkoholkultur, god adgang til sund mad og drikke, samt god hygiejne. Det vil vi tænke ind i vores egen kommunale praksis, ligesom vi vil tilskynde lokale arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner til det samme.

Sammentænke flere funktioner, indsatser og løsninger når det kommer til klimatilpasning, natur, boligområder, rekreation og bevægelse, samt have en særlig opmærksomhed på klimaets og miljøets indvirkning på sundheden.

SAMMEN OM SUNDHED MED SAMARBEJDE NÅR VI LÆNGERE

Det er kun i fællesskab, at vi kan skabe et sundere og gladere Fredericia. Derfor vil vi styrke sundheden gennem partnerskaber og samarbejde internationalt, nationalt, regionalt, og ikke mindst lokalt, for at være flere, der løfter sammen. Her spiller sundhedsvæsenet, foreninger, uddannelsesinstitutioner, organisationer, virksomheder, lokalsamfundet, de frivillige og fredericianerne selv en vigtig rolle.

VI VIL

Udvikle det nære sundhedsvæsen sammen med Region Syddanmark, sygehusene, de praktiserende læger og andre aktører, så vi får sammenhængende behandlingsforløb og stærke sundhedstilbud til gavn for alle fredericianere.

Styrke samarbejdet i det nære samfundsvæsen ved at udvikle vores lokale samarbejder, netværk og partnerskaber og være nysgerrige på nye muligheder.

Samarbejde med lokale aktører, enkeltpersoner og frivillige, der engagerer sig i at fremme sundhed og trivsel ud fra deres eget ståsted som eksempelvis Fredericia Sund By mikro-partnere.

Deltage aktivt i nationale og internationale partnerskaber, netværk og alliancer der bakker op om pejlemærkerne.

LIVSGLÆDE OG FÆLLESSKABER ALLE SKAL OPLEVE FØLELSEN AF HA'-DET-GODT-HED

Sundhed handler ikke kun om fraværet af sygdom, men også om at trives i ens hverdag og have en følelse af at kunne håndtere hverdagens udfordringer. Det er derfor vigtigt, at vi skaber mulighederne for, at fredericianerne kan gøre noget aktivt, gøre noget der er meningsfuldt og gøre noget sammen med andre.

Vi vil skabe forudsætningerne for, at alle børn, unge, voksne og ældre i Fredericia kan opleve følelsen af livsglæde og være en del af fællesskabets Fredericia.

VI VIL

Skabe gode rammer for aktiviteter og fællesskaber, der giver mening, værdi og livsglæde for den enkelte.

Få fællesskaber til at blomstre uanset om de er store eller små, virtuelle eller fysiske, formelle eller uformelle, og der skal være gode muligheder for at mødes på tværs af køn, alder og baggrund.

Understøtte fredericianernes selvbestemmelse og handlekraft, så der er mulighed for at gøre det, der giver mening for den enkelte.

Arbejde for, at alle fredericianere har det godt i egen krop og tror på egne evner.

Sætte fokus på at hjælpe hinanden med at nå vores mål og drømme.

LIGHED I SUNDHED ALLE SKAL HAVE LIGE MULIGHEDER FOR ET GODT LIV

Det er ikke alle, der har de samme forudsætninger og muligheder for at leve det liv, som de ønsker. Social ulighed i sundhed handler ikke kun om en særlig udsat gruppes sundhedstilstand, men om at sundhed og sygdom generelt er skævt fordelt i samfundet - også i Fredericia. Derfor vil vi i Fredericia arbejde for, at alle skal have lige muligheder for et godt og sundt liv uanset alder, køn, sociale og økonomiske forskelle.

VI VIL

Forebygge social ulighed i sundhed og konsekvenserne heraf gennem tidlige forebyggende indsatser og langsigtede investeringer:

- Sætte tidligt og målrettet ind i forhold til børns trivsel, udvikling og læring, og vi vil skabe gode sociale forhold, så alle børn i Fredericia får en god og tryk start på livet.
- Arbejde for, at Fredericias unge gennemfører en ungdomsuddannelse, og at fredericianerne gennem hele livet har mulighed for at udvikle sig og lære nyt.
- Skabe mulighederne for, at så mange fredericianerne som muligt får mulighed for at forsørge sig selv og være en del af et rummeligt arbejdsmarkedet.
- Forebygge misbrug af enhver karakter.

Have særlige indsatser og sundhedstilbud til fredericianere, der mærker den sociale ulighed i sundhed mest, da alle fredericianere skal have mulighed for at være længst muligt i deres eget liv uanset baggrund, køn og alder.

Møde fredericianerne der hvor de er og skabe gode rammer for hjælp til selvhjælp, og vi vil styrke fredericianernes sundhedskompetencer.

FRA POLITIK TIL HANDLING

Vi når kun målet om et Fredericia, hvor alle trives og har mulighed for et godt liv, hvis vi er flere, der løfter opgaven sammen. *Fredericia for Livet* skal derfor løftes på tværs af politiske udvalg, kommunens fagområder og i tæt samspil med øvrige medspillere på sundhedsområdet og i lokalsamfundet, samt fredericianerne selv.

For at komme fra visioner til virkelighed, skal der udarbejdes handleplaner, som skal være med til at omsætte pejlemærkerne til konkrete handlinger. Handleplanerne skal være med til at:

- Styrke igangværende indsatser, da vi på mange områder allerede er godt i gang med indsatser og initiativer, der støtter op om pejlemærkerne.
- Sætte gang i nye indsatser, når udfordringerne og muligheder kalder på det. Der kan være behov for løsninger, som vi måske ikke har endnu.

Helt konkret vil der både på politisk og administrativt niveau blive inviteret ind til fælles drøftelser af, hvordan vi sammen kan sætte handling bag ordene. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i den nyeste viden og de lokale erfaringer og indsigter, som vi har i Fredericia.

Arbejdet med at fremme sundheden og trivslen i Fredericia skal ikke udføres ved siden af den daglige drift, men det skal tænkes ind i kerneopgaven. Det er igennem vores nuværende og nye opgaver, samarbejder og snitflader, at vi sammen skal omsætte pejlemærkerne til bæredygtige handlinger. Vi vil derfor med udgangspunkt i *Fredericia for Livet* styrke forståelsen af den brede sundhed og synliggøre vores indsatser gennem kommunikation og formidling.

For at sikre os den nyeste viden og hente inspiration er Fredericia Kommune aktivt medlem af WHOs europæiske *Healthy City* netværk og det danske Sund By Netværk, samt en række nationale partnerskaber. De vil blive brugt i det fremadrettede arbejde med sundhedspolitikken til at sætte kraft bag vores indsatser.

NATIONALE PARTNERSKABER SOM FREDERICIA KOMMUNE ER EN DEL AF:

Røgfri Fremtid

Partnerskabet ABC for Mental Sundhed

Alliancen mod Social Ulighed i Sundhed

Folkebevægelsen med ensomhed

SUNDHED SKABES OVERALT

Sundhed og trivsel skabes der, hvor vi lever vores liv, også selvom vi ikke er klar over det. Sundhedsfremme skal derfor tænkes helt bredt og som en del af fredericianernes hverdag. Denne forståelse af sundhed, som *Fredericia for Livet* bygger på, er forsøgt illustreret ved at fremhæve et lille udpluk af det, der påvirker vores sundhed. Kortet er ikke udformet som en kopi af Fredericia Kommune, men der er indsat genkendelige varemærker.

1 NATUR

Naturen har en positiv indvirkning på vores sundhed, og det er uanset alder og om vi er der alene eller sammen med andre. De blå- og grønne områder, giver både rum til fordybelse, ro og sanseoplevelser, men de skaber også unikke muligheder for fysisk aktivitet og friluftsliv.

2 DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

Adgangen til blandt andet læger, speciallæger, genoptræning og sundhedstilbud kan have stor betydning for både behandling og forebyggelse af sygdomme, lidelser eller skader. Derfor er tilgængeligheden og samarbejdet i det nære sundhedsvæsen vigtig for vores helbred.

3 BYLIV

Bylivet kan med sine indkøbsmuligheder, spisesteder, torve og grønne åndehuller skabe liv og muligheder for at mødes både formelt og uformelt. Byer er, uanset størrelse, et naturligt samlingssted for fællesskaber, udfoldelse, smil og bevægelse, hvilket gavner vores trivsel.

4 SKOLE OG UDDANNELSE

Dagtilbud, skoler og uddannelsesmuligheder har stor betydning for børn og unges udvikling, trivsel og læring. Personer, der har gennemført en ungdomsuddannelse, lever generelt både længere og sundere end personer, der ikke har en ungdomsuddannelse. Læring gennem livet og inkluderende uddannelser er derfor med til at skabe en sundere fremtid.

5 KULTUR

Kulturaktiviteter i form af blandt andet museer, biografteater, kunst, teater og koncerter kan være med til at styrke vores livsglæde. De skaber gode oplevelser og fællesskaber på tværs af alder og baggrund, og så kan de ikke mindst have en positiv effekt på vores mentale helbred.

6 BYINDRETNING

Indretningen og tilgængeligheden af forskellige faciliteter i vores nærømråde påvirker vores sunde valg. Eksempelvis kan cykelstier, gadelamper, legepladser, gå-ruter og adgang til foreningsaktiviteter have en stor betydning på vores lyst til bevægelse, leg og udfoldelse.

